Järjestöjen kymmenen vaatimusta Kööpenhaminan ilmastokokoukselle

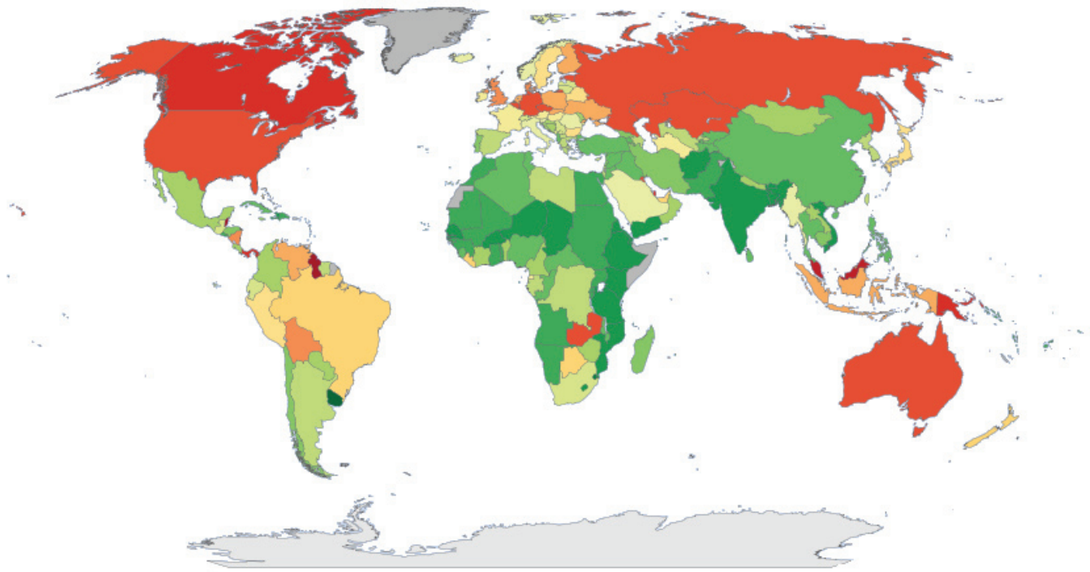

Akava, Greenpeace, Kansalaisten maailmannäyttämö, Kehitysyhteistyön palvelukeskus, Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys, Kirkon ulkomaanapu, Luonto-Liitto, Maan ystävät, Natur och Miljö, Siemenpuu, Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF,

COP15
COPENHAGEN
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2009

1. Kööpenhaminan sopimuksessa on luotava perusta tehokkaalle ja oikeudenmukaiselle maailmanlaajuiselle ilmastonsuojelulle. Sopimuksen lähtökohtana on oltava maailmanlaajuisen keskilämpötilan nousun rajoittaminen mahdollisimman paljon alle 2 asteen.

2. Kahden asteen tavoitteen saavuttamiseksi sopimuksen on käännettävä maailmanlaajuiset päästöt laskuun vuoteen 2015 mennessä ja tarjottava merkittävää tukea sopeutumiseen köyhille maille, joille seuraukset jo 1,5 asteen lämpötilan noususta voivat olla vakavia.

3. Kööpenhaminassa on sovittava kansainvälisestä laillisesti sitovasta sopimuksesta. Pelkkä poliittinen sopimus kansallisesti toteuttavista toimenpiteistä ei riitä kääntämään päästöjä laskuun riittävän nopeasti ja voimakkaasti. Kööpenhaminan sopimuksen tehokkuus, oikeudenmukaisuus ja maiden välinen luottamus pystytään takaamaan vain laillisesti sitovilla tavoitteilla ja kansainvälisillä säännöillä.

4. Teollisuusmaiden on sovittava kunnianhimoisista, laillisesti sitovista päästövähennystavoitteista. Vuonna 2007 Wienin ilmastokokouksessa Kioton pöytäkirjan osapuolet totesivat hallitusten välisen ilmastopaneelin (IPCC) arvioiden pohjalta, että teollisuusmaiden olisi vähennettävä kasvihuonekaasupäästöjään vuoteen 2020 mennessä vähintään 25–40 % vuoden 1990 tasosta. Ilmastotieteen uusimpien tulosten perusteella päästöjä teollisuusmaissa on leikattava 40 %, jotta 2 asteen tavoitteesta voidaan pitää kiinni. Kööpenhaminassa hallitusten on vihdoin muutettava tämä tieteellinen huomio sitoviksi maakohtaisiksi velvoitteiksi. Sitoumuskauden tulee olla viisivuotinen, jotta tavoitteiden tasoa voidaan tarkistaa mahdollisimman pian ilmastotieteen tulosten yhä tarkentuessa.

5. Teollisuusmaiden päästövähennyksien on tapahduttava pääosin kotimaassa. Hiilimarkkinoista ja metsien suojelusta ei tule luoda porsaanreikää, jolla energiantuotannon ja -kulutuksen välttämättömiä muutoksia teollisuusmaissa voidaan lykätä. Trooppisen metsäkadon torjuminen tulee pitää hiilimarkkinoiden ulkopuolella.

6. Sopimuksessa on sitouduttava oikeudenmukaiseen siirtymiseen kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Oikeudenmukaisella siirtymisellä voidaan vähentää kielteisiä vaikutuksia eri tuloryhmien toimeentuloon ja työllisyyteen panostamalla koulutukseen, tutkimukseen ja ammatilliseen muuntokoulutukseen.

7. Kööpenhaminan sopimuksen on taattava riittävä ja ennustettava rahoitus kehitysmaiden ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen hillitsemiseen sekä teknologiayhteistyöhön ja metsien suojeluun. Teollisuusmaiden ilmastorahoituksen on oltava sellaisella tasolla, että kehitysmaat pystyvät vähentämään energia- ja teollisuuspäästöjään 15–30% ennustetusta kehityksestä sekä pysäyttämään trooppisen metsäkadon vuoteen 2020 mennessä.

8. Teollisuusmaiden on sitouduttava vuosittaiseen vähintään 110 miljardin euron julkiseen rahoitukseen kehitysmaille vuoteen 2020 mennessä. Euroopan unionin osuus tästä tulee olla 35 miljardia euroa. Julkisen ilmastorahoituksen tulee olla uutta ja lisäistä suhteessa nykyisiin kehitysrahoitussitoumuksiin (0.7% bruttokansantulosta). Ilmastonmuutokseen liittyviä toimia ei saa toteuttaa YK:n vuosituhattavoitteiden, kuten köyhyyden vähentämisen, tai sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kustannuksella.

9. Ilmastorahoituksen hallinnoinnin läpinäkyvyys ja tasapuolisuus on taattava. Parhaiten se tapahtuu YK:n ilmastosopimuksen alaisuudessa. Rahoituksen riittävyys ja ennakoitavuus on varmistettava teollisuusmaiden sitovien rahoitusvelvoitteiden, päästöoikeuksien kansainvälisen huutokaupan sekä kansainvälisen lento- ja laivaliikenteen päästömaksujen avulla.

10. Kööpenhaminan sopimuksessa on oltava tehokkaat keinot trooppisen metsäkadon torjumiseksi ja luonnontilaisten metsien säilyttämiseksi myös teollisuusmaissa. Tavoitteena tulee olla trooppisen metsäkadon pysäyttäminen vuoteen 2020 mennessä sekä teollisuusmaiden metsien ja soiden hiilivarastojen suojeleminen. Kööpenhaminan sopimuksen keinot on suunnattava ensisijaisesti luonnonmetsien suojeluun, ei hiilimarkkinamekanismien luomiseen. Metsien biodiversiteetin suojelun sekä alkuperäiskansojen ja paikallisten ihmisten oikeuksien ja tarpeiden kunnioittamisen tulee olla sopimuksen ehdottomia lähtökohtia.

Lisätiedot
Mats Nyman, Akava, 050 328 1236, Markus Penttinen, Akava, 040 772 8861
Jenni Kauppila, Suomen YK-liiton koordinoima Kansalaisten maailmannäyttämö -hanke, 050 522 6241
Simo Kyllönen, Greenpeace, 040 197 2620
Rilli Lappalainen, Kehys ry, 050 561 3456
Katri Suomi, Kirkon Ulkomaanapu, 050 326 3487
Leo Stranius, Luonto-Liitto, 040 754 7371
Meri Pukarinen, Maan Ystävät, 050 329 3479
Valter Sandell, Natur och Miljö, 045 270 0318
Hanna Matinpuro, Siemenpuu-säätiö, 040 048 8914
Maria Nuutinen, Suomen luonnonsuojeluliitto, 050 596 6924
Salka Orivuori, WWF, 040 180 9497

Kööpenhaminan taustat & reportaasit: www.ilmasto.org/koopenhamina